

Stappenplan corona ADL-dienstverlening en cliënt

Versie 25 juli 2022

Het is op dit moment binnen Fokus niet verplicht om bij alle dienstverlening aan de cliënt preventief een mondkapje te dragen. Hierop is een aantal uitzonderingen:

1. Indien de cliënt wil dat er tijdens de assistentieverlening een mondkapje wordt gedragen, dan doen de ADL'ers dat. Zie ook hieronder.
2. Indien de medewerker zelf wil blijven werken met een mondkapje, dan is dat toegestaan.
3. Bij alle assistentie rondom ademhalingsondersteuning blijft conform de reguliere hygiënerichtlijnen het dragen van een mondkapje verplicht. Zie ook de hygiënerichtlijnen Fokus.
4. Indien de cliënt een positief geteste huisgenoot heeft, maar zelf geen klachten, draagt de ADL-assistent conform de richtlijnen volledige PBM*, tot 10 dagen nadat de huisgenoot klachtenvrij is.

*PBM: Persoonlijke beschermende middelen.

Cliënt of huisgenoot van de cliënt geeft klachten aan:

De symptomen passend bij het coronavirus zijn:

- verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn
- en/of hoesten; en/of benauwdheid
- en/of verhoging of koorts en/of plotseling verlies van reuk en/of smaak
- Hoofdpijn en spierpijn

Symptomen zoals door patiënt en/of behandelaar herkenbaar bij hooikoorts, astma, chronische hoest om andere redenen vallen niet onder symptomen van COVID-19.

Cliënt mag hulp vragen bij het afnemen van een zelftest. Indien de cliënt klachten heeft, maar de zelftest is negatief, dient dit altijd opgevolgd te worden door een PCR-test bij de GGD. [Voor instructies en aandachtspunten over zelftesten, zie bijlage 1.](#)

ADL-assistent werkt met volledige PBM.

De ADL-assistent maakt in de hal bij de cliënt een schone ruimte om persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) te bewaren. Materialen na gebruik weggooien.

Voor instructies en aandachtspunten over gebruik van PBM, zie bijlage 3.

- Benodigheden volledige PBM: FFP2-mondkapje, schort met lange mouwen, veiligheidsbril of faceshield en handschoenen
- Instructiekaart beschermende maatregelen 2x uitprinten. 1 ophangen in de unit en 1 ophangen in de hal bij de cliënt, zie bijlage.
- Na elke assistentie schort en mondkapje afvoeren in een afgesloten zak (zak niet ontluichten). Zie ook filmpje en instructiekaart op het medewerkersportaal op welke wijze je dit veilig uit kunt voeren.
- Bril of faceshields bewaren en na gebruik desinfecteren met 70% alcohol op een stuk keukenpapier.

Let op: De beschermende kleding trek je bij voorkeur uit voordat je weer in het schone deel van de ruimte van de hal staat.

ADL-assistent neemt contact op met de MAA/BBD: deze informeert de coach.

- Verzamel de gegevens van de cliënt
- Gaat na of er een testuitslag bekend is
- Ga na of er medewerkers zonder mondkapje hebben gewerkt.
- Soms kan GGD bij cliënt thuis komen voor een PCR-test indien cliënt geen vervoersmogelijkheid heeft.

Organiseren van assistentieverlening bij een:

a. cliënt met klachten

b. cliënt met een positieve testuitslag (PCR of zelftest)

c. cliënt met een positief geteste huisgenoot

- In overleg met de MAA stelt de ADL-assistent bij voorkeur een kleine groep medewerkers in rondom de cliënt.
- In overleg met de cliënt en MAA wordt er naar gestreefd de hoeveelheid zorgmomenten te beperken. Alleen noodzakelijke zorg wordt aangeboden in zo min mogelijk contactmomenten (toilet, eten en drinken, EVA, beademingszorg, minimale persoonlijke verzorging).
- Met de cliënt de mogelijkheden bespreken van inzet mantelzorg/eigen PGB.

Organiseren van zorg bij:

a. De overige cliënten en in de ADL-eenheid indien er bij de/door besmette cliënt of medewerker is gewerkt zonder mondkapje.

- In overleg met MAA/coach wordt er bij één of meerdere besmettingen met corona direct gestart met het preventief dragen van het chirurgisch mondkapje (minimaal type IIR) bij alle ADL-assistentie en in de ADL-eenheid. Zie uitbraakprotocol in bijlage 2.

Cliënt is 24 uur klachtenvrij, 48 uur koortsvrij en het is minimaal 5 dagen na de start van de klachten of positieve testuitslag:

- Het opheffen van beschermende maatregelen gaat altijd in overleg met de coach/MAA.
- Bij twijfel raadpleegt de coach de GGD voor advies.

Bijlage 1: Inzet van corona-zelftesten bij Fokus

Versie 25 juli 2022

Wanneer gebruiken medewerkers een zelftest?

1. Zelftesten kunnen met en zonder klachten gebruikt worden, Indien een medewerker een positieve testuitslag heeft op een zelftest, hoeft er conform richtlijnen van de overheid geen PCR- test meer bij de GGD afgenomen te worden.
2. Indien de medewerker met klachten een negatieve testuitslag bij de zelftest heeft (maar dus wel klachten), adviseert het RIVM uit voorzorg de test te herhalen met een PCR-test bij de GGD. Deze testen zijn namelijk gevoeliger voor het detecteren van het virus.
3. Zelftesten zijn noodzakelijk voor een medewerker zonder klachten met een positief geteste huisgenoot of na nauw contact (bijvoorbeeld na het werken zonder mondkapje bij een besmette cliënt of collega). Op dagen dat de medewerker na dit nauwe contact/besmette huisgenoot komt werken, voert deze medewerker preventief een zelftest uit, minimaal na dag 1 en dag 5 van de laatste blootstelling aan het contact. Medewerker draagt daarnaast aanvullende PBM (chirurgisch mondkapje en adequate handhygiëne).

Wanneer gebruiken cliënten een zelftest?

1. Zelftesten kunnen met en zonder klachten gebruikt worden. Indien een cliënt een positieve testuitslag heeft op een zelftest, hoeft er conform richtlijnen van de overheid geen PCR-test meer bij de GGD afgenomen te worden.
2. Indien de cliënt met klachten een negatieve testuitslag bij de zelftest heeft (maar dus wel klachten), adviseert het RIVM uit voorzorg de test te herhalen met een PCR- test door de GGD. Deze testen zijn namelijk gevoeliger voor het detecteren van het virus.
3. Zelftesten kunnen preventief worden afgenomen voor een sociale activiteit.
4. Cliënten kunnen een zelftest afnemen na een (onbeschermd) nauw contact met iemand die besmet was met het coronavirus (bijvoorbeeld een besmette ADL-assistent die zonder mondkapje heeft gewerkt), De ADL-assistenten dragen bij een cliënt na een nauw contact preventief aanvullende PBM (chirurgisch mondkapje en adequate handhygiëne).

Algemene aandachtspunten voor juist gebruik van de zelftest:

1. De instructies voor juist gebruik van de zelftest uit de bijsluiter worden strikt opgevolgd.
2. Op de verpakking van de zelftest moet een CE-logo staan. Er zijn 2 soorten zelftesten met een CE-logo: zelftesten met CE-logo met daarachter een getal van 4 cijfers zelftesten met CE-logo zonder een getal. Deze testen zijn goed gekeurd voor gebruik binnen Europa.

Aandachtspunten voor gebruik van een zelftest door cliënten (uitgevoerd door medewerkers):

1. De cliënt kan de juiste aanwijzingen geven en opvolgen voor het afnemen van een zelftest zoals beschreven in de bijsluiter / handleiding bij de zelftest.
2. Wanneer de ADL-assistent het idee heeft dat de zelftest niet volgens aanwijzingen van de handleiding is uit te voeren, bijvoorbeeld doordat de anatomie van de neus lastig is of de gewenste houding voor het afnemen van de zelftest niet goed lukt, dan neemt de ADL-assistent de test niet af en verwijst u naar de GGD.
3. De cliënt deelt altijd de uitslag van een zelftest mee aan een ADL-assistent, zowel een positieve als negatieve uitslag.
4. Het afnemen van een zelftest is een hand- en-spandienst. De cliënt is zelf verantwoordelijk voor het aanschaffen van een goedgekeurde test (let op een CE keurmerk op de verpakking) en de afname is op eigen risico.
5. Wanneer er onverhoopt schade aan de neus optreedt, door bijvoorbeeld een wondje, stopt de ADL-assistent de handeling en verwijst u naar de GGD.

Werkinstructie voor ADL assistenten: afnemen van een zelftest voor het coronavirus

Een cliënt mag vragen voor hulp bij het afnemen van een zelftest voor het coronavirus. Dit is een hand-en-spandienst en voer je uit als daar tijd en ruimte voor is.

Stappenplan verlenen bij het afnemen van de zelftest:

1. Vraag of de cliënt (milde) klachten heeft, of in contact is geweest met iemand met corona. Als de cliënt klachten heeft, start je het stappenplan 'corona ADL-dienstverlening en cliënt' en draag je alle aanvullende beschermende middelen (mondkapje, bril, schort en handschoenen).

2. Verzamel de juiste beschermende middelen:
Indien de cliënt preventief een test wil en dus geen klachten heeft of in contact is geweest met iemand met corona, hoeft dit niet met alle aanvullende beschermende maatregelen. Dan draag je alleen medisch mondkapje en handschoenen.
3. Pas handhygiëne toe en trek de juiste beschermende middelen aan.
4. Volg de instructies van de handleiding van de zelftest nauwkeurig op, ook de cliënt dient de juiste aanwijzingen te geven.
5. Let op om de cliënt in een juiste houding te brengen voor het afnemen van de zelftest. Soms moet de rolstoel mogelijk wat naar achteren gekanteld worden of de bedsteun worden verplaatst.
6. Vraag de cliënt om de uitslag van de test te delen indien je zelf niet meer aanwezig bent in de woning.
7. De gebruikte testmaterialen kunnen bij het huishoudelijk afval van de cliënt.
8. Na het weggooien van het gebruikte testmateriaal, verwijder je je handschoenen en schort, de bril of faceshield maak je schoon met alcohol 70% en je past wederom handhygiëne toe.

Bijlage 2: Uitbraakprotocol

Versie 25 juli 2022

Achtergrond

Het coronavirus verspreidt van mens-op-mens voornamelijk op korte afstand via inademing met druppels in de lucht. Besmetting is ook mogelijk via indirect contact: handen, oppervlakten. In bepaalde omstandigheden is besmetting ook over grotere afstand in de lucht mogelijk.

Incubatietijd: 2-14 dagen (gemiddeld 4-6 dagen)

Besmettelijke periode: Nog niet volledig bekend, In ieder geval 1-2 dagen voor de start van symptomen en gedurende de eerste 5 dagen van de symptomen (klachten). Het virus is nog langere tijd detecteerbaar met een PCR swab.

Dit betekent dus dat mensen besmettelijk zijn voordat zij klachten ontwikkelen.

Definitie

Uitbraak van het coronavirus: twee besmettingen op één project die mogelijk aan elkaar gelinkt zijn.
OF: drie besmettingen zonder de voorwaarde dat deze mogelijk aan elkaar gelinkt zijn.

Stappenplan voor een uitbraak

1. Alle ADL assistenten dragen tijdens alle assistentieverlening en zoveel mogelijk in de ASDL-eenheid gedurende de tien dagen **na de laatst bekende besmetting** een chirurgisch mondkapje type IIR. Motivatie 10 dagen: De incubatietijd is 2-14 dagen. (Niet te verwarren met besmettelijke periode van 5 dagen).
2. Bij een cliënt met klachten of corona geldt het stappenplan 'Corona ADL-dienstverlening en cliënt' en werkt de ADL-assistent in volledige PBM (FFP2-mondkapje, schort met lange mouwen, bril of faceshield, handschoenen).
3. Bij cliënten zonder klachten of corona volstaat het preventief werken met een chirurgisch mondkapje type IIR, goed handschoenengebruik en het adequaat toepassen van handhygiëne.
4. De manager ADL-assistentie informeert cliënten over de huidige situatie m.b.t de uitbraak, de maatregelen en de vermoedelijke termijn waarvoor de aanvullende maatregelen gelden. Als afschalen naar minimale zorg noodzakelijk is, wordt dit uiteraard ook gecommuniceerd.
5. Alle cliënten en medewerkers worden opgeroepen om klachten spoedig te melden en zich te laten testen*. Daarnaast is extra alertheid nodig op de basismaatregelen als ventilatie, afstand houden en goede handhygiëne.
6. De ADL-assistenten hanteren het schoonmaakrooster van de ADL-eenheid adequaat.

*Attentie: bij klachten mag een zelftest worden uitgevoerd. Is de zelftest positief, dan hoeft er geen PCR-test afgenomen te worden. Is de zelftest bij klachten negatief, dan is preventief wel een PCR-test noodzakelijk omdat deze betrouwbaarder is dan de zelftest.

Bijlage 3: Juist gebruik PBM

Er zijn verschillende mondkapjes in gebruik binnen Fokus. Het is belangrijk dat je de verschillende mondkapjes juist gebruikt.

Medische mondkapjes: Dit zijn mondkapjes voor gebruik in de gezondheidszorg en hebben primair de functie om de drager te beschermen tegen invloeden van buitenaf. Medische mondkapjes moeten voldoen aan de Europese richtlijnen (CE-markering) en Nederlands normen (NEN) voor medische hulpmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen.

<p>Medische mondkapjes: Chirurgische mondkapjes</p> <p>Met vloeistof-resistente, non-woven materiaal en de stabiele neusclip, zorgen voor een betrouwbare bescherming. Er zit een microbiële filtratie in verwerkt die bacteriën en virussen tegenhoudt.</p> <p>Een CE keurmerk en type IIR is op de doos aanwezig.</p>	<p>Gebruik dit chirurgisch masker</p> <ol style="list-style-type: none">1. Indien de cliënt graag wilt dat je een mondkapje draagt.2. Indien je als medewerker jezelf graag wilt beschermen en je dus dit mondkapje wilt dragen.3. Indien je een huisgenoot met corona hebt of in nauw contact bent geweest met iemand met corona, draag je preventief zoveel mogelijk dit mondkapje.4. Indien dit mondkapje is geïndiceerd is in het hygiënebeleid.
<p>Medische mondkapjes : Ademhalingsbeschermingsmasker</p> <p>Een FFP2-masker is te herkennen aan het filter, er zijn tegenwoordig ook FFP2-maskers zonder herkenbaar filter. Kijk op de doos.</p> 	<p>Gebruik een FFP2-masker:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Draag een FFP2-masker als dit beschreven staat in het hygiëneprotocol.2. Gebruik FFP2 bij een cliënt met verdenking of bevestigd is met het coronavirus.3. Gebruik een FFP2-masker als een cliënt in een quarantaine situatie: cliënt is nauw contact is geweest met iemand met het coronavirus of als er een huisgenoot in de woning van de cliënt besmet is met het coronavirus.4. Draag een FFP2-masker op advies van MAA/coach bij een uitbraak.

Er zijn 2 soorten medische mondmaskers. De chirurgische mondmaskers en de ademhalingsbeschermingsmaskers (zie plaatjes). Deze vuistregel is van kracht bij alle typen mondkapjes: **Altijd handen wassen en desinfecteren voor het op- en afzetten na aanraking masker!** Zie filmpjes over het juist aan- en uittrekken van beschermende kleding op de ADL-computer, klik op de herkenbare icoontjes.

MONDMASKER

1. Was of desinfecteer altijd je handen voordat je een mondkapje aan- of afzet.
2. Het masker mag aan een stuk gedragen worden totdat de ademhalingsweerstand te hoog wordt. Hierbij wordt uitgegaan van maximaal 3 uur achtereen dragen.
3. Zorg dat het masker goed aansluit op je gezicht.
4. Tussentijds wisselen is, als de situatie dat toelaat, niet altijd nodig bij de zorg voor meerdere cliënten achter elkaar. Let wel op dat een masker nooit om de hals of onder de kin gedragen wordt.
5. Tussentijds op- en afzetten mag alleen als de buitenkant van het masker geheel niet wordt aangeraakt door handen of oppervlakken. Gebruik dan een schoon papieren handdoekje om het neer te leggen.
6. Vervang het masker als het besmet is met lichaamsvocht, bij beschadiging, na het douchen van een cliënt, consumptie van eten en drinken of na 3 uur dragen.
7. Hang het mondmasker niet onder je kin. Als je het masker weggooit gooi je het weg en pak je een nieuwe.
8. Raak de buitenkant van het masker niet aan met je handen, als dat per ongeluk wel gebeurt, was en/of desinfecteer je handen direct.
9. Bedek altijd je mond en je neus, hang het masker nooit onder je neus.
10. Wanneer je het masker afdoet, doe dit dan aan de touwtjes achter je oren en raak de buitenkant niet aan. Zorg voor zoveel mogelijk ventilatie van de ruimten, als er niemand in de ADL-eenheid aanwezig is, sluit je uiteraard deuren en ramen.

Het mond-neusmasker opzetten

Desinfecteer uw handen met handalcohol.

Plaats het masker op uw gezicht (elastiekjes om de oren of de touwtjes op het achterhoofd).

Zorg dat het masker uw mond, neus en kin bedekt.

Druk het plastic/metalen brugje over uw neus. Raak verder de voorkant van het masker niet meer aan.

Het mond-neusmasker afzetten

Verwijder het masker door het aan de elastiekjes/touwtjes vast te pakken. Raak de voorzijde van het masker niet aan.

Gooi het masker weg in de prullenbak.

Desinfecteer uw handen met handalcohol.

HANDSCHOENEN

Hoe gebruik je wegwerp-handschoenen tijdens ADL-assistentie zonder dat er sprake is van verdenking of besmetting met het coronavirus?

Wegwerp-handschoenen blijven voorgeschreven voor die handelingen waarbij er kans is dat je handen (direct of indirect) in contact komen met lichaamsvochten, slijmvliezen of een niet-intacte huid. Lichaamsvochten zijn snot of sputum, zweet, bloed, urine, ontlasting, braaksel, sperma of vaginaal vocht.

Het gebruik van handschoenen vervangt het toepassen van goede handhygiëne niet. Pas altijd voordat je handschoenen aantrekt handhygiëne toe. Pas echter nooit handhygiëne toe als je de handschoenen al aan hebt. Dit maakt de handschoenen namelijk poreus en dan komen je handen mogelijk alsnog in contact met lichaamsvochten.

Draag ook nooit twee paar handschoenen over elkaar aan, tenzij dit specifiek wordt benoemd in een protocol van een verpleegkundige handeling.

Hoe gebruik je handschoenen als je deze de hele assistentie draagt, zoals bij een coronabesmetting?

Wissel van handschoenen direct na het contact met lichaamsvochten en/of als de handschoenen zichtbaar beschadigd of zichtbaar verontreinigd is. Je verwisselt dan tussen twee handelingen in of als de volgende handeling 'schoner' is dan de voorgaande. Je past altijd handhygiëne toe tussen de wissel van handschoenen.